

Izhaja vsak četrtek zvečer. - Uredništvo in upravitelstvo v Trstu, Via S. Francesco d'Assisi 20, I.; v Gorici via Carducci 7. I. nov. Dopolni naj se pošiljajo na uredništvo. - Ne vračaja. - Tisk Tiskarne Edinost.

NOVICE

Naročnina za celo leto: 10 Lit; za pol leta: 5 Lit; posamezna številka 20 stot., za inozemstvo se vrčuna poštnina. - Cglasi, naročnina i. t. d. naj se pošiljajo na naslov: „Novice“, Trieste, Via S. Francesco d'Assisi 20.

Dalje

Zadnjič smo v par potezah orisali razvoj dveh nasprotujočih si tendenc ki so bile posledica uveljavljenih načel francoske revolucije. Liberalizem in socijalizem. Razvoj socijalizma je bil zelo nagel in v vseh državah so nastopile velike stranke socijalistične, ki so se izdajale za prvo-boriteljice delavskih interesov in zahtev. Stali sta si nasproti dva tabora: liberalno-ustavne in socijalistično-revolucionarne stranke.

Socijalizem je izločil iz svojih programatičnih načel vsako narodno-domovinsko misel in se družil internacionalno z drugimi sorodnimi skupinami.

Napočila je svetovna vojna in tu se je pokazala prvič šibkost socijalističnih in socijal-demokratskih strank. V Nemčiji so socijal-demokrati glasovali za vojne kredite in se postavili tako proti stališču sorodnih strank v drugih državah. V Italiji se je že prej socijalistični tabor razcepil na dvoje: socijalisti in socijalisti reformisti. Na splošno je pa vojska zaustavila odprt boj, ki pa je le navidezno nehal. Prikrilo je tlelo; vojna bremena so tlačila ljudstva, lakota in beda se je pojavljala, v armadah je upadal borbeni duh in vsem tem faktorjem je pripisati zlom centralnih vlasti.

Še prej pa je v Rusiji izbruhnila revolucija, ki so jo cela desetletja pripravljali množični revolucionarji. V Rusiji so vladale strašne razmere. Zemlja, rodovitna ruska zemlja, je bila skoraj vsa v rokah plemeni-tašev in bojarjev. Mužik (ruski kmet) je delal kot črna živina, proizvajal a od vsega je imel komaj toliko, da je živel. Bil je brez vsakega skrbstva, zanj se ni brigala država več kakor za navadno žival. Plačevati je moral davke, a besede ni imel pri odločevanju. Car vsega-mogočni je vladal s svojo dvorsko kliko popolnoma absolutistično in šele po dolgih desetletjih je privolil v sklicanje dume (ruske poslanske zbornice).

Razni poskusi revolucionarjev so bili vničeni in vodje tega revolucionarnega pokreta so pošiljali v Sibirijo v pregnanstvu ali pa so morali zbežati v inozemstvo, od kjer so netili revolucijsko gibanje. To tudi ni izostalo. Vojna, brezmejno klanje ruskega naroda, katerega so v masah pošiljali pod topovski in pušni ogenj, je vzbudila zaspane mase ruskega mužika, ki je začel pojmovati vso krutost sistema, ki je računal z narodom le kot s številom.

Ruski polki so zapustili jarke, se vrnili domov, kjer so že našli revolucijsko življenje. Bojarjem in plemenitašem je bila odvzeta zemlja, carja so vjeli in zaprli, in Lenin je proglasil proletarsko diktaturo.

Poteklo je ogromno krvi, obglavljenih, postreljenih in obešenih je bilo na tisoče in tisoče ljudi, predno se je mogel uveljaviti boljševiški sistem. Rusija, ta nekdanja ogromna država je razpadla, na vseh koncih so se pa pojavile protiboljševiške armade Denikina, Kolčaka, Juđenica in Wrangela, ki so pa le večale žrtve izmučenega ruskega naroda, a padca boljševikov niso dosegle, temveč se je ta režim s tem le ojačal. Še danes stoji ta režim trdno in neomajeno in nobenemu ne pada več na um, da bi skušal se vojskovati za uničenje boljševikov.

Med francosko in rusko revolucijo je veliko sličnosti. Obedve revolucije sta se pognali v ekstrem. Francoska revolucija je povdarila popolno enakopravnost, svobodo in bratstvo, ki pa se je pretvorila v moderno suženjstvo. Ruska revolucija je pa uveljavila načelo proletarske diktature, to se pravi, nadvladaje enega

stanu (delavstva) nad vsemi drugimi. V tem tudi ni pravičnosti, če pomislimo, da vsi stanovi delajo skupno pri zgradbi države in družbe, da vsi doprinašajo žrtve na oltar vkupnosti, sožitja in socialnega miru.

Praktično življenje je dokazalo, da se ne da izvesti pod nobenim pogojem popoln komunistični program, da sloni mnogo komunistične Marxove teorije na utopiji.

Ruski komunistični voditelji so to uvideli in zadnje čase se pojavljajo odredbe, ki kažejo, da prevladuje zmerna struja v komunistični stranki.

Človeštvo se dandanes ne zadovoljuje več z ideali francoske revolucije niti se noče pokoravati brez-pogojno in slepo proletarski diktaturi, ki jo pridiguje komunizem.

Človeštvo išče med obema ekstremoma svoje sreče in gotovo je tudi v tej sredini bodoči razvoj človeške družbe, ki jo bo približal idealom socialne pravičnosti.

Pot do tje je seveda še dolga, ali brez dvoma bomo tja prijadrali po večjih ali manjših pretresljajih in bojih.

Ta doba bo zgrajena na stanovski uredbi, kateri bo predvsem skrb, da izjednači in ublaži socialna nasprotstva.

Ob priliki si bomo ogledali tudi ustavo Zveze socijalističnih sovjetskih republik.

Josip Gabršček.

Novice iz vsega sveta

Izkopine v Palestini

Vseučilišče v Pennsylvaniji (Zedinjene države Severne Amerike) je odposlalo v Palestino svojo ekspedicio. Ta je izkopala na holmu Beth-Shan blizu Jordana staro trdnjavo Filistejcev, na koje zidovih je bilo izpostavilo Savlovo truplo po njegovi smrti, in skoraj gotovo tudi svetišče, kamor se je bil položil, kakor poroča sveto pismo stare zaveze, Savlov oklep. Holm Beth-Shan je bil v vseh časih središče vojskim operacijam in pri izkopavanju so prišle na dan plasti, ki so odkrile operacije Grkov, Rimljanov, kristjanov, križarjev itd. Pod temi plastmi so se pa dobili ostanki utrdb tudi iz za dobe starega zakona, a teh utrdb niso sezidali Filistejci, marveč Egipčani. Ti so namreč pod Ramsesom II. napravili spomenik, ki je razen biblije edina priča, da so bili hebreji v Egiptu.

Pijavke

Kmet stopi v lekarno in zahteva pijavke. Lekarnar mu pravi prijazno, da pijavk ne prodaja več in da jih sam že ni videl precej časa. A kmet le ne verjame in zahteva trdo-

vratno pijavke. Lekarnar se ne more drugače otresti kmeta, kakor da ga pošlje na davkarijo, češ tam gotovo dobi pijavke. Res jo mahne kmet naravnost na davkarijo, kjer zahteva pijavke kakor prej v lekarni. Uradnik ošteje najprej kmeta s tepcem, ko se pa ta sklicuje na lekarnarja, pokliče predstojnika davkarije, kateremu takoj javi vso zadevo in ta toži lekarnarja. Tega obsodijo na 20 mark globe. Lekarnar pa ne bodi len, sede lepo k mizi, spiše ves prizor in pošlje svoj spis humorističnemu listu „Kladderadatsch“-u (to se je torej dogodilo na Nemškem in ne pri nas), ki mu nakloni nagrade za ta velelepi dovtip o davčnih pijavkah v znesku 60 mark. Lekarnar plača s tem najprej globo na sodniji, glede ostalih 40 mark pa vpraša v posebnem pismu predstojnika davčnega urada, kaj naj napravi z njimi. Kaj je odgovoril predstojnik, listi ne poročajo.

Kralju bi morala pod orožje

Ko se je vrnila s sprehoda 19-letna Rimljanka Ivana Pazi domov, sta jo čakala dva karabinirja in sta ji ukazala, da mora takoj z njima pred vojaško komisijo. Komisija se je zelo začudila, ko je stala pred njo mesto Giovanni Pazi Giovanna Pazi. V matrikah je bila namreč deklica pomotoma vknjižena kot deček. To je bil menda prvi rekrut, nad katerim je imela naborna komisija posebno dopajenje.

DR. BORIS FURLAN (TRST)

O občinskih užitkih (Usi civici)

Kedaj postanejo deležniki lastniki nakazanih zemljišč?

Da postanejo deležniki (kvotisti) lastniki nakazanih zemljišč, morajo najprej dokazati, da so izvršili na nakazanem zemljišču vse melioracije, ki jih je komisar naložil v razdelitvenem načrtu; te melioracije ugotovi krajevna poljedelska stolica. Nadalje morajo deležniki plačati enkrat za vselej odkupnino, s katero se osvobodijo letne zakupnine (takozvana «affrancazione del canone»). Iznos odkupnine dobimo, ako kapitaliziramo letno zakupnino na podlagi zakonite obrestne mere. Ako bo na pr. deležnik plačeval Lit. 50 letne zakupnine, se bo te dajatve mogel oprostiti s tem, da plača enkrat za vselej znesek Lit. 500.

Šele po izpolnitvi teh pogojev preide nakazano zemljišče v svobodno last in posest deležnikov. Pred oprostitvijo pa se nakazani delež ne more ne prodati ne deliti, kar se bo zaznamovalo tudi v zemljiški knjigi, v kateri bo zakupnik vknjižen v lastniški pol, občina pa kot upravičena do letne davčine v bremen-ski pol.

Katera zemljišča so od delitve izvzeta?

1) Od delitve izvzeta so ona zemljišča, na katerih je posestnik izvršil trajne in bistvene melioracije, ter male parcele, ki se ne dajo združiti v agrarne enote. Zanje bo pa moral plačati posestnik obični letno zakupnino odgovarjajočo vrednosti njegove pravice do zemljišča.

2) Ako so se na zemljiščih, podvrženih občinskimi užitki in ki so last občin, podobčin ali agrarnih zadrug, izvršile okupacije, se le-tre more o legitimirati na prošno okupanta, ako je poslednji z lastnim delom izvršil na zemljišču bistvene in trajne melioracije, ako zase-dena cona ne prekine kontinuitete zem-

ljišč in ako tra'a okupacija najmanj 10 let. Okupacija se pa legitimira samo kolikor odgovarja obseg zasedenega zemljišča delovni zmognosti ene družine poljedelcev.

V primeru pa, da se ta meliorirana zemljišča odvzamejo okupantu in povr-nejo občini, podobčini ali agrarni zadrugi, se morejo okupantu nakazati druga zemljišča mesto odkupnine v denarju za izvršene melioracije.

Kdo ima pravico do življenja skupnih zemljišč?

Mnogo nepotrebnega hrupa in razburjenosti je vzbudilo določilo čl. 24 novega zakona, po katerem morajo zemljišča agrarnih zadrug, bodisi da se nakažejo občinam ali podobčinam, biti dostopna uživanju od strani vseh občinarjev odnosno podobčinarjev. Opaža se že sedaj v vsaki občini porajajoči se konflikt na eni strani med upravičenimi posestniki, kateri skušajo trdno skleniti svoj delokrog in se krčevito branijo vsakega novega prirastka, ki bi le zmanjšal njihove deleže, in med takozvanimi ka-zarji odnosno neupravičenimi posestniki na drugi strani, ki si radovoljno manejo roke, ker pričakujejo, da jih novi zakon brezplačno povzdigne v krog upravičenih posestnikov.

Toliko bojazen enih kakor upi drugih so po mojem mnenju pretirani. V vsakem posameznem primeru bo treba najprej ugotoviti, ali gre res za občinske užitke ali pa za zasebno skupno lastnino upravičenih posestnikov. V mnogih primerih se namreč besedo «jus» poimuje skupna zasebno-pravna lastnina, pri kateri so «jusrari» ali «upravičeni posestniki» na nerazdeljene deleže lastniki skupnih zemljišč. To je posebno v onih slučajih, kjer so predniki današnjih «jusrarjev» ku-

pili zemljišča od bivše gosposke. (V Podgradu so na pr. predniki današnjih jusrarjev kupili zemljišča, ki se danes imenujejo «jus», pred približno sto leti od grofov Montecuccoli. Nekateri stari možje v Podgradski občini se še spominjajo, da so pred mnogimi leti plačali zadnje obroke kupoprodajne cene dedičem grofov Montecuccoli). V teh primerih, ki ne spada o pod novi zakon, ker gre za zasebno-pravno lastnino, ostane vse pri starem. Kjer pa gre za pravne občinske užitke, to je, kjer niso upravičeni posestniki sami lastniki uživanih zemljišč, se bodo morali pripustiti k uživanju tudi do sedaj nepravilni posestniki. Način, kako se bo to izvršilo, pa se bo moral šele določiti, ker ne vseb e sedanji zakon nikakih natančnejših tozadevnih predpisov. Mislim, da ne bo posebnih težkoč, ker so gozdovi, ki so upravičenim posestnikom najbolj pri srcu, itak izvzeti delitve, in ne bodo dosedanja upravičenci toliko oškodovani vsled nove udeležbe, ampak bi se tudi brez ozira do nje itak na novo uredilo razmerje upravičenih posestnikov do skupnih zemljišč po določilih zakona o občinskih užitkih. (Nadaljevanje sledi).

Iz slovanskega sveta

«Zveza narodov» proti bolgarskim komitašem.

Ta'nik Zveze narodov je razdelil na 37. zasedanju Sveta zveze narodov tudi tiskano poročilo preiskovalne komisije z znanimi določbami, da mora Grčija plačati Bolgariji odškodnino. Poročilo zagovarja nadalje odstranitev grških in bolgarskih obme-nih čet, ki tvorijo le del armade in niso usposobljene za obme-no službo. Komisija predlaga, naj bi obe državi imenovali nevtralne oficirje za obmejne poveljnike, ki bi jih morali plačevati Grčija in Bolgarija.

Komisija opisuje v svojem poročilu komitaško gibanje, kot akcijo bolgarskih državlanov, ki z nasiljem propagirajo makedonsko avtonomijo in povzročajo nemire. Komitaška akcija mora prenehati v interesu miru v obmejnih pokrajinah.

Grčija odklanja odločitve «Zveze narodov».

Preiskovalna komisija Zveze narodov je določila, da mora plačati Grčija Bolgarski 30 milijonov levov odškodnine, Grčija pa žuga, da se bo obrnila na mednarodno razsodišče v Haagu radi te ob-sodbe; zahteva pa od Bolgarske 50 milijonov drahem. Komisija vztraja pri svojih sklepih.

Kakor se vidi Zvezi narodov manka potrebnega prestiža, to se pravi nima za sabo armade, ki bi podprla ter izvršila nje voljo. Bomo videli kako se bo to izteklo.

Konferenca Male antante bo v februarju 1926.

«Avala» objavlja iz Bukarešte, da se bo sestanek Male antante vršil v februarju. Oficijelno glasila «Lupta» objavlja kot program tega sestanka sledeče točke: 1) Razprava o Madarski propagandi za vzpostavitev monarhije, 2) vprašanje Donave, 3) vprašanje ekonomske voaške organizacije Male antante. List trdi, da se bo ob tej priliki določilo tudi skupno naziranje napram sovjetski Rusiji.

Šah.

V predzadnjih «Novicah» smo obvestili naše čitatelje, da se v Moskvi vrši na pobudo ruske sovjetske vlade šahovski mednarodni turnir. Rezultati so iznenadili šahiste, ker je prodrl na prvo mesto doslej popolnoma nepoznani šahovski velemašter Bogoljubov. Bogoljubov je izvršten poznavalec nove ruske šahovske šole, ki je tu'e šahovske močotce močno presenetila in so podlegli vsled omalovaževanja novih ruskih mojstrov ravno dosedaj še nepoznanim igralcem.

Letošnja kritična zima.

Napovedi in domneve, da bo letošnja zima zelo ostra, naravnost strupeno mrzla, se že izpolnjujejo. Sirom Evrope e zadnje dni zavladal tako občuten mraz, kakor ga ne pomnijo ljudje že mnogo let.

Velik mraz se je začel z gosto meglo v Londonu.

Si naročen na „NOVICE“?

TEDENSKI PREGLED

NAČRT-ZAKON O SINDAKATIH.

Zbornici je predložen načrt-zakon o sindakalnih ureditvi. To smo javili že v zadnjem tedenskem pregledu. Danes si bomo ogledali ta zakon podrobneje, ker bo zelo važen za nadaljnji razvoj gospodarskega in socialnega življenja v Italiji sploh in za nas posebno.

Načrt zakon obstoja iz 23 členov, ki jih lahko razdelimo v pet delov.

V členih 1 do 3 je določeno kateri sindakati delojemalcev in delodajalcev bodo zakonito priznani od države: Sindakati delodajalcev in delojemalcev, ki imajo v svojem programu varstvo gospodarskih in moralnih interesov in ki zasledujejo še zraven tega v svojem delovanju izobraževanje in pravstveno vzgojo članov v nacionalnem smislu. Vodstvo sindakata mora obstojati iz oseb, katerih obnašanje jamči za moralnost in pravo vdanost v državo. Sindakati so lahko mešani, t. j. lahko obstojajo iz delojemalcev in delodajalcev.

JURIDIČNO PRIZNANJE OSEBNOSTI SINDAKATOV JE ZACRTANO V ČLENIH 4 DO VKLJUČENO 9. Priznanje sindakatov se izvrši s kraljevim odlokom na predlog pristojnega ministrstva v sporazumu z notranjim ministrom po zaslubi državnega sveta. Tako priznani sindakati imajo juridično osebnost in predstavljajo vse delojemalce in delodajalce v območju sindakata, če so vpisani ali pa ne. Vpisani člani bodo morali plačevati letne prispevke in vplačilo se bo izvršilo kakor za plačilo občinskih davkov. Za vsako kategorijo bo priznana samo ena organizacija. Sindakalne organizacije bodo lahko: občinske, okrajne, deželne, pokrajinske, medpokrajinske in vsedržavne. Priznana bo tudi zveza posameznih organizacij iste kategorije. Pod nobenim pogojem pa ne bodo priznane organizacije, ki imajo pod kakršno si bodi obliko, internacionalne zveze.

Imenovanje predsednika in tajnika se bo izvršilo na občinih zborih in tako izvoljeni funkcionarji bodo potem potrjeni s kraljevim odlokom. Vsak čas pa se lahko ta potrditev preklic. Ob strani tajnika in predsednika bo stal še odbor. Občinske, okrajne in deželne sindakalne organizacije bodo pod nadzorstvom prefekta in pod varstvom deželne upravne odbora.

KOLEKTIVNE DELOVNE POGODBE.

ČLENI 10—13. Kolektivne delovne pogodbe, ki jih sklenejo sindakalne organizacije, ki so zakonito priznane, veljajo za vse delojemalce, delodajalce, obrtnike in proletarijate, tudi za take, ki niso člani organizacije v njenem območju. Tako sklenjene pogodbe bodo objavljene v uradnem glasilu prefektur če so občinske ali okrajne ali deželne org., v uradnem glasilu »Gazzetta Ufficiale« pa one sklenjene od pokrajinskih, medpokrajinskih in vsedržavnih organizacij. Organizacije državnih uslužbencev občinskih in javnih ustanov ne bodo zakonito

priznane. Prepovedana je vsaka organizacija vseh vrst oborožene sile države.

Vse spore, ki nastanejo iz kolektivne pogodbe bodisi za uveljavljanje obstoječih pogojev ali pa za nove delovne pogodbe bo izravnavalo prizivno sodišče (Corte d'Appello) ki bo v teh slučajih veljalo kot kompetentno (magistratura del lavoro). Jurisdikcija prizivnih sodišč je obvezna za vse spore.

DELOVNO SODNIŠTVO (MAGISTRATURA DEL LAVORO).

Členi 14—17: Pri vseh 16 prizivnih sodiščih bo obrazovana posebna sekcija, sestojeca iz treh sodnikov, katerim bodo priključeni od slučaja do slučaja po dva izvedenca. Na prizivnem sodišču bo razstavljen izkaz takih izvedencev v produkciji in delu v raznih vrstah. Ti izkazi bodo podvrženi vsako drugo leto reviziji. Te sodnje bodo sodile v smislu obstoječih zakonskih predpisov v tolmačenju in izvrševanju pogodb, v slučajih novih zahtev pa pravično, upoštevajoč interese delojemalcev in delodajalcev ščiteč pri tem pa vedno višje interese produkcije. V teh pogodbah bo vedno tudi določen rok veljavnosti.

Uveljavljanje oz. zahteve po spremembah ali izvršljivosti je možno samo za zakonito priznane organizacije, drugače pa, kjer teh ni, potem posebnega skrbnika. V teh slučajih je potem dovoljen nastop posameznih prizadetih.

PREPOVED ZAPRETIJA IN STAVK.

Zapretili ali stavka je prepovedana v vseh slučajih, kjer ima veljavno obvezna jurisdikcija delovnega sodništva bodisi v smislu zakona ali pa vsled prostovoljnega pristanka prizadetih. V takih slučajih, če delodajalci ustavijo delo, zato da dosežejo spremembe pogodb, bodo kaznovani z zaporom od treh mesecev do enega leta in z denarno kaznijo od L. 10.000.— do L. 100.000.— V enakih slučajih doleti pa delavce, ki v treh po predhodnem sporazumu zapustijo delo ali pa motijo mirni potek, zaporna kazen od enega do treh mesecev; vodje in organizatorji stavk pa zapor od enega do 2 let in denarna kazen od L. 2.000.— do L. 5.000.—

Občutnejše kazni so določene za podjetja in njih uslužbence, ki imajo javen značaj.

Delojemalci in delodajalci, ki se bodo branili izvršiti sklepe sodnje bodo kaznovani — ne oziirajoč se na zakonito prisilo izvedbo — z zaporom od enega meseca do enega leta in denarno globo od lir 100 do 5000. Voditelji zakonito priznanih organizacij, ki se bodo uprli sklepom sodnje ali pa iste opustili, bodo kaznovani s kaznijo 6 mesecev do 2 let in denarno globo od L. 2.000 do L. 10.000.— in bodo odstavljeni.

Predstavljajoči zakonski načrt bo sprejet z večjimi ali manjšimi spremembami te dni v zbornici. Ko bo sprejel, bomo podali spremembe in dopolnili še par onih točk, ki se tičejo postopanja sodnij in ustanavljanja odnosno sodelovanja v teh organizacijah.

Vam in listu, ki Vam je dal prostor na razpolago, da smo imeli prav. Le potrpite in počakajte do prihodnjega tedna!

Prošnja na naš slov. življenj!

Meseca julija t. l. smo pokopali v Dolini Josipa Pangerca, moža, ki je žrtvoval vse svoje duševne in telesne moči za kulturni, gospodarski in politični napredek istrskega kmeta. Pot njegovega življenja ni bila posuta s cvetjem, grda, strma in trnjeva je bila. Kljub temu ni obupal tudi v najhujših bojih. Krenil je značaj je bil, ki ga ni omajala najhujša vihra in ne zvalile še tako sladke in milodoneče besede.

Sad svojega dela, ki nam ga pok. Pangerc zapušča, bo poznim rodovom pričal o njegovih neminljivih zaslugah. To so pred vsem naše moderne šolske stavbe po vseh vaseh, ceste, mostovi, razne ustanove, kakor: Posojilnica, Kmet. združenje, Bral. pev. društvo »Vodnik« i. dr. Neutrudljiv učitelj narodnega in cerkvenega petja. Opravljal je organistovsko službo celih 40 let.

Pangerc je bil leta 1911. skoraj soglasno izvoljen kot kmetski zastopnik v deželni zbor in bil kasneje tudi kot deželni odbornik.

Zasluge pok. Pangerca so — ne le za občino dolinsko, pač pa za ves istrski narod — tako velike, da mu mora ta narod postaviti viden spomenik!

V ta namen se je sestalo večje število pok. prijateljev in izvolilo podpisani odbor, ki ima namen zbirati prispevke za postavljenje Pangerčevega spomenika.

Izvršujoč naloženo nam nalogo, se tedaj podpisani obračajo s prošnjo do vseh prijateljev in znancev, do vsega hvaležnega naroda, ki razume, da je bilo Pangerčev delovanje res tako, da zasluži, da se mu postavi trajen spomenik, da dopolnje svoje prispevke na blagajnik odbora t. j. na **Ivan-a Sancin, v Dolini (S. Dorligo) št. 92.**

Vsi darovi bodo objavljeni v naših listih.

Odbor za postavljenje Pangerčevega spomenika: Josip Čuk, s. r., Ivan Sancin, s. r., Andrej Stran, s. r.

DROBNE NOVICE Z DEŽELE

IZ STORIJ.

Poslušajte zopet mali glas iz Stori.

V nedeljo, dne 6. dec. t. l., na sv. Nikolaja, je priredilo tudi naše društvo »Miklavžev sestanek«. Če poročamo o tem sestanku in še kako stvar dopolnimo in pridenemo, si bo vsak lahko sam ustvaril sličico o Storcih in njih življenju.

Naše prosvetno društvo se od časa do časa zgane. Par agilnejših članov, desetina celotne energije, vrže iskro in skupina pri štedilnikih in ognjiščih čepeče mladine, ki se pogovarja o raznih neumnostih »partide« strastnih igralcev na »karte« in »bale«, se za trenutek da priegniti vsaj za »poslušanje«. Tako je prišlo tudi v nedeljo zopet do enega sestanka.

Dramatični odsek je nastopil z dvema igrama: »Pred sodnikom« in »Opeharjen žid«. Igralci so na splošno dobri, toda leni. To opaziš in uvidiš, ko moraš poslušati in trpeti pavze v razgovoru: igralec naj se nauči vlogo na pamet. Šminke je bilo dobro. Najlepši del je bil nastop Miklavža, ki je bil prvi v Storjah. Posebno angelsko petje pred prihodom Miklavža je vsem dopadlo. Govor sv. Miklavža je povzročil, da se je marsikaka oseba, prej ponosno stoječa na klopi, sesedla in skrila.

Človeku se dandanes marsikaj zasmili, kaj se ne bi Miklavžu! Ali niso usmiljena vredni naši župani? Pride kaka »reč«, pa ha! di k prefektu ali pa sklepaj pri seji kot več. Tako se zgodi marsikaka krivica županu, občinskemu svetu in občinarjem. Občinske glaviče pa mnogokrat sklenejo kaj takega, kar ni vsem občinarjem všeč. Tako je tudi sedaj z občinskimi davki. — No počasi bodo izginili tudi naši kraški župani!... Da je ožigosal sv. Miklavž tudi par babjih klepetulj in moških »originalov« je samoočebni umevno.

Pevci so jo razen »Vasovalec« sija no polomili. Seveda pijan in upehan ne boš lepo zapel!

Mnenje, da je bil sestanek v vsakem oziru, posebno pa v tistem, da si se do dobra nasmejal, vreden pet lir, je bilo soglasno. Kljub temu pa se je nabralo, na žalost, le malo darov za naše društvo: Narodna dolžnost, kje si?!

Gospodarsko društvo, ki se je pred kratkim ustanovilo, pridno deluje. Imelo je že dve seji, na katerih se je pridno razpravljalo, posebno o mlekarstvu in drugih perečih vprašanjih.

IZ SEŽANE.

Po iniciativi g. Šmuca Franceta in njegovih prijateljev se je pri nas ustanovil snoparski sindikat za krčmarje, trgovce in druge obrtnike. Da bo pa Šmuc dosegel svoj namen, je zadnji trenutek zbobnal na sestanek tudi vse mizarje, čevljarje, kovače, mehanike itd. ter so na ta način bili izvoljeni v predsedstvo ljudje, ki se ne razume kake barve so. In sicer so v odboru: Lud. Mahorčič, Fr. Šmuc, Jožan in enaki. S tem odborom večina krčmarjev in trgovcev ni zadovoljna. Volitev se je udeležilo tudi kakih 10 neopravičencev in se smatra tedaj tak odbor kot nepravilen.

Zahteva krčmarjev in trgovcev je, da bi ti imeli svoj sindikat a rokodelci, kakor: kovači, mizarji, čevljarji, krojači itd. svojega. Kakor povsod drugod je tedaj tudi tu zmešnjava — prava judovska sinagoga!

BUKOVO.

Sneg, ki je nas potisnil v zapečke, nas je skoro nekako ločil od ostalega sveta.

Komaj, da izvemo iz par dni starih listov, kaj je novega v dolini, deželi in državi. Vročekrvna mladina sledi z zanimanjem, včasih celo z bojevitostjo ogorčenostjo svetovnim dogodkom. Sicer smo precej zmuzli ljudje in ne kaki »barufanti«, zato se ni bati, da bi se pridružili Rifancem ali Cankovu. Sedaj, ko je začel pritiskati mraz in zmrazovati vodo, so začele postavljati naše gospodinjice precej glasne; pravijo celo, da bodo stavkale radi — vode. In sicer ta stvar ni tako malenkostna! Ze leta in leta čakamo in govorimo o ureditvi vaškega studenca, a do danes se še ni ničesar ukrenilo. Med vojno je nekaj popravila vojaščina in sicer tako, da je pokvarila še to, kar je bilo dobrega. Kje je bilo preje korito in izvir, je napravila nekako cementno luknjo pa zaslugi bivšega župnega upravitelja, ki je ukrenil še marsikatero pametno v prid občine; in tako je lansko deževje srečno odneslo polovico korita. Sicer smo bili že pripravljeni na to, ker je bil dotični kraj ilovnat in že poznan radi usadov. Seda! dobivamo pitno vodo iz umazane luknje pred Ravnanovo hišo, kjer se zbira vsa nesnaga in živalski odpadki ter je vse prej ko zdrava in okusna. Treba malo resnega poudarka in smisla za skupno delo, pa bo kmalu napravljen vodovod. Potem bodo tudi naše mamce in gospodinjice zadovoljne, ker jim ne bo treba čakati celo uro v vročem poletu in pozimi v mrazu radi škafa vode! Na delo! — Soobčan.

IZ SLAVINE.

Že dolgo ni bilo nikake vesti iz naše občine v časopisu. Ne vem, kje je vzrok temu. Mogoče malomarnost ali brezbržnost ali pa strah pred tisto malo družbo nekaterih, ki sicer vedno razglajajo staro frazo o »mirem sožitju«, pozabljajo pa pri tem, da je v dosegu istega v prvi vrsti potrebna iskrenost, pravičnost in odkritosrčnost. Naj je temu tako ali tako, navesti hočem par dogodkov, ki bodo morda zanimali tudi širšo javnost.

— V šoli v Slavini poučuje že nad trideset let nadučitelj g. Fr. Verbič. Splošno priljubljen med otroci, stariši in ljudstvom sploh, vzor učitelja, kateremu se lahko z mirnim srcem zaupa vzgoja nežne dece; za politično življenje se je zanimal malo ali skoro nič, kljub temu je moral vsled višjega ukaza prepuščati vodstvo šole mladi čitljivci — začetnici g. G. Giovanelli. Med ljudstvom krožijo razne govorice o nje, pa gospej cenzuri na ljubavih ne bomo tu ponavljali.

— V pričetku tega meseca je odšel od nas na svoje novo službeno mesto dose-danji brigadir kr. orožnikov v Slavini g. Roasio. Bil je strog in vesten v službi in, kar ni povsod, popolnoma nepristranski. Vsled tega je bil med ljudstvom splošno priljubljen. Želimo mu obilo sreče na novem službenem mestu in upamo, da bo tudi njegov naslednik, o katerem se sliši mnogo dobrega, ostal zvest smernicam svojega prednika in ne bo poslušal nekaterih prenapetežev in brezvestnežev.

— Društvenega življenja sploh ni med nami. Mladina popiva po gostilnah in se ugonablja. Ni sicer vsa krivda na njeni strani, ker je pač pritisk razmer huši kakor volja, vendar bi bil čas, da se zopet prebudi in zave, da je na krivi poti. Pevski zbori spijo spanje pravičnega, čeprav neprostovolno, istotako dramatični krožki in drugi, nikjer ni življenja. Edini svetel žarek je bilo novoustanovljeno tamburaško društvo »Tabor« v Kočah, ki pa je vsled pritiska nekaterih »sožitkarjev« moralo začasno

DNEVNE NOVICE

Besednjakov javen predlog.

Na dva zveržena odgovora v »Goriški Straži« je sledil v istem listu in »Pučkem Prijatelju« javen predlog poslanca Besednjaka za ustanovitev »Narodnega Sveta« v svrhu obrambe interesov našega naroda. Politična organizacija »Edinost« zavzame v tem vprašanju v kratkem svoje stališče. Pripomniti moramo samo to, da je zelo težko biti objektivni in brez predsodkov v sedanjem trenutku, ko je padla v glasilo krščanskih socialcev »Malem listu« najgrša kleveta, kar jih morajo izmisliti zlobni in pokvarjeni možgani najzagrizenejših in strastnih političnih nasprotnikov in sovražnikov.

Kakšen bo odgovor političnega društva »Edinost« na Besednjakov predlog bomo, upamo, že v prihodnji številki lahko poročali.

Otroci in še kaj.

Z »otroci« nas je naslovil znameniti »Mali list« v svojih »zgodovinskih« beležkah. Piše tudi, da so »Novice« dobile »orden«, da morajo »Mali list« napasti. Na naša vprašanja, ki smo jih postavili na uvodnem mestu v predzadnji številki pa ne odgovori. Prav nič ne ve povedati o slovenskih in hrvaških framasonih, le nam pravi »otroci«, ker smo mu odkrito prav »otroško« stavili jasna vprašanja.

Na ta način se »otrok« ne užene, farižgi. »Novicam« pa prav gotovo ni potrebno dajati ukazov za napade na »Mali list«, ker iste on sam izziva in zahteva. Imamo se prav radi že od vsega začetka.

Volilci pozor!

Samo še do 15. t. m. imate čas pregledati volilne imenike, če ste vpisani. Vaša državljanska dolžnost poštenih Slovanov zahteva od Vas, da se zanimate za vpis. Če niste vpisani, napravite prošnjo, kakor je bilo opisano v »Novicah« in »Edi-

nosti« in vložite jo na občinsko volilno komisijo.

Ne zamudite pod nobenim pogojem tega roka.

Šestdesetletnica Ignacija Križmana.

Jutri bo praznoval občeznani in obče spoštovani Ignacij Križman svojo šestdesetletnico. Rojen je bil v Dornbergu 11. decembra 1865. kot sin učitelja in malega posestnika. L. 1898. je že nastopil službo učiteljsko kot šolski voditelj v Dornbergu na šoli, ki jo je sam obiskoval.

Agilen, delaven, vzor požrtvovalnosti je bil povsod na prvem mestu, kjer je bilo potrebno delati na kulturnem in gospodarskem polju. Udeleževal se je na političnem polju, sodeloval s pokojnim dr. Antonom Gregorčičem, Andrejem Gabršekom in dr. Tumom. Od leta 1897. je pa vstopil v novo ustanovljeno narodno-napredno stranko in tam neumorno deloval. Bil je odbornik Zveze jugoslovanskih učiteljskih društev, soustanovnik učiteljske tiskarne, učiteljskega konvikta, »Naše Samopomoči« in sedaj je podpredsednik Zveze slovenskih učiteljskih društev v Trstu. Predsedoval je tudi političnemu društvu »Edinost« v Gorici, potem se je odtegnil iz tega mesta, ker ga je bojele strakarski boji. Po vojni je bil tudi poklican v deželni odbor goriške pokrajine.

Na vseh poljih je delal in se trudil za narodov blagor. Seme, ki ga je sejal, je povsod vskilo in obrodilo obilen sad.

Ob njegovi 60. letnici mu prav iskreno častitamo in želimo, da bi še dolgo ostal med nami.

G. Batiču!

V zadnji številki »Malega lista« ste prinesel dolg odgovor našemu listu. Spuščate se v stvari, ki so Vam zelo malo pri srcu. Kar Vam je pa naš dopisnik očital, to komaj omenjate. Dokazali bomo

prenehati z vajami. Tudi to je kamen zgradbi mirnega sožitja, kaj ne, gospode?

Mladini pa samo kratko vprašanje: Ali bomo spali še naprej, v večnost? Ne, zbudimo se! Bodimo vztrajni, če nam prav poderejo ponoči, kar zgradimo po dnevu. Dokazimo, da smo kulturni!

Končno še par besed na naslov onih, ki žele mirno sožiti. Naše ljudstvo je ponovno dokazalo, da je lojalno, da spoštuje zakone, da da Bogu kar je božjega in kralju kar je kralevega, in ne zahteva drugega kot pravice, ki mu pristojna kot človeku in kot narodni manjšini. Da te mu, kar je njegovega, ne ovirajo ga v njegovem kulturnem in gospodarskem razvoju in stremljenju in mirno sožitje je tu.

Z moralnim in političnim pritiskom, z grožnjami, z odvzemanjem obrtnih koncesij in potnih listov, s preiskavami itd. se pa tega ne da doseči.

Za zgled si vzemite bivšega brigadirja v Slavini g. Roasio.

IZ HRUŠICE.

Kar je bilo v predzadnji številki «Novic» iz «potne torbice» ne bomo rekli, da ni nekoliko resnice, vendar popolnoma vsega ne moremo odobravati. Res je da kvartamo — a da rajši kot pojemo, to ni res. Mi se dobro zavedamo na kakšnem mestu smo in na kakšnem bi morali biti. Če pomislimo na naša pretekla in sedanja leta, si nismo Bogve kaj očitati. Tekom vojne in še potem ni bilo med nami nobene inteligence, ki bi dvignila naše misli k višim vzorom in ciljem — dočim so fantje v sosednji vasi imeli mnogo podlage v tem času. Dasi ravno nimamo nikakšne izobrazbe za umetno petje, so nam pesmi naših pradedov še vedno najljubše. Tudi sedaj bi se radi peli te pesmi ali naši glasovi so uklenjeni, da se ne morejo razlegati v polni meri. Ne bo nam šel iz spomina tisti dan, ko smo bili zbrani v neki gostilni ter hoteli zapeti našo starodavno «Lepa naša domovina», a kmalu smo na veliko žalost izvedeli, da ne smemo podobnih pesmi peti. Naš pogum ni popolnoma upadel, le čakamo, da bi kdo prišel ter nas vzbudil k novemu delu.

In takrat vsi veseli srčno bi zapeli, v gostilni, kaj o vincu, pod «Brestom» o trpinu, in pod lipo bi izlili pesem mili domovini. A ker prostosti in spodbude ni zato molčimo in trpimo vsi. Vaški fantje.

IZ SV. ANTONA.

Z začetkom šolskega leta smo naše otroke, ki obiskujejo šolo prvo, drugo in tretje šolsko leto, prijavi k dodatnim uram za slovenščino. G. voditelj je rekel, da ni bilo treba za to nikake prijava, ker ve že od lanskega leta, da se za te otroke more vsoporediti ure za slovenščino. Do danes smo pa zaman na to čakali. — Obratno! Z odhodom g. Kancelar je izginila iz njenega razreda vsaka slovenska beseda. Na neno mesto je bila imenovana neka druga iz Marezig došla učiteljica, ki ne pozna najmanjše slovenske besedice. Pravijo, da je Koperčanka in imenovana začasno k nam. A mi verjamemo raje, da je iz starih pokrajin in bo njeno začasno imenovanje preikotne definitivnega značaja. Otroci jo, ne da bi kaj razumeli, poslušajo in pozabljajo, kar so se poprej naučili. Nekateri so zgubili celo voljo do obiskovanja šole.

Prosimo našega narodnega zastopnika g. dr. Wilfana za intervencijo na pristojnem mestu, ker drugače bo g. didaktični ravnatelj v Kopru zasopal od prevelike skrbi za ukaz nanašajoč se na vsoporeditev dodatnih ur za slovenščino, glasom kr. zakona od 1. oktobra 1923, št. 2385, člen 4, za celo šolsko leto, in g. voditelj ne bo imel, čeprav ve, da se mora poučevati slovenščina, nikoli za to ukaza. — Stariši.

IZ PODGORJA.

G. urednik, mislim, da bo to prvi dopis v «Novicah» iz naše vasi. In sicer moramo na veliko žalost danes priti s pritožbo proti naši učiteljici Leonaridis. V prvi vrsti naj Vam, g. urednik, samo povem, da ima naša učiteljica tak urnik, ki je nji prikladen, da jo lahko vsak dan ob 2½ odkuri iz Podgorij. Naši ubogi otročki, in sicer najmanjši od 6 do 8 leta morajo priti že ob 8. uri zjutraj v šolo. Srednji imajo pouk od 11. do 1. in največji pa od 1 do 2. Vsak pameten človek se temu smeje. Stariši se jezijo, ker morajo uboge črvice budit tako zgodaj. Če pridejo otroci le par minut prepozno, so jim pa vrata zaprta. Pač pa je gosopdična zelo priazna z našim Capostazione, kateri lahko pripelje otroka, kadar se mu zljubi. Čas bi bil, da bi se na naši šoli naredil red.

Gospodarske novice

Gejimo sadnemu drevju!

En sam pogled po naših vaseh zadostuje, da se prepričamo o tem, kako slabo se ravna pri nas s sadnim drevjem. V tem oziru smo pač še silno zaostali za drugimi deželami. V drugih deželah se sadno drevje pridno oskrbuje, obrezuje in čisti, pri nas pa raste kakor drugo drevje v gozdu. Nobene streebe, kakor bi sadje ne potrebovalo nobenega dela! Ni čuda, da raste sadno drevje tako divje, da tako poredkoma rodi, da je v taki gošči, da je napol suho in poraščeno z mahovi in lišaji. Naše sadno drevje je zanemarjeno in podivjano. Rodovitnost sadnega drevesa pripisujejo dobri ali slabi sadni letini. Če je sadna letina, potem rodi sadno drevje, če je ni, pa ne. Tako se tolažijo naši sadjarji in zanemarja o naprej sadno drevje.

Da v takih razmerah ne more sadjarstvo napredovati, je jasno. Tudi pri nas mora prodrati prepričanje, da potrebuje sadno drevo ravno tako dobre streebe kakor druge rastline na njivah, kakor trta v vinogradu, da nam bolje rodi. Tudi pri nas mora prodrati prepričanje, da je treba sadnemu drevju gnojiti, če hočemo, da nam bo bolje rodilo. Dokler ne pridemo do tega, toliko časa se ne smemo čuditi, če nam sadno drevje tako po malem in slabo rodi.

Sadno drevje potrebuje mnogo živčaja, da nam dobro rodi. Po dobrih letinah se zemlja tako izmolze, da poče več let, preden si naravnim potom zopet opomore. Zato je pa treba po dobrih letinah dobro gnojiti sadnemu drevju, da se s tem zemlji povrne, kar je dala svoje moči v pridelanih češpljah itd. Prepričan sem, da bi se dalo pri nas veliko več tega in onega sadja pridelati, če bi se za sadno drevje kaj storilo in če bi se mu kaj gnojilo.

Ker je prav sedaj ugoden čas za gnojenje sadnemu drevju, opozarjamo na to naše sadjarje in jim svetujemo, da porabijo nekaj gnojila tudi za sadno drevje. Sadnemu drevju lahko gnojimo z domačimi in z umetnimi gnojili, kar je toliko nujneje priporočati, ker ne pomagamo s tem samo sadnemu drevju ampak tudi travi. Poprimeren gnojen u sadno drevje obilne rodi, tudi sadje je boljše in drevesa so trpežnejša in manj občutljiva za razne bolezni. S tem se tudi mnogokrat prepreči, da ne odpada sadje prezgodaj, kar se dogaja, če dobiva drevo premalo hranilnih snovi iz zemlje. Če pa sadnemu drevju dobro gnojimo, tega lahko vsako leto dobro rodi.

Potek razstave živine v Kobaridu.

Kakor smo že poročali, je bila določena na 16. novembra 1925. razstava goveje živine belanske in žrebete kobarške pasme. Razstava se je vršila ob krasnem jesenskem vremenu. Ker je bil ta dan tudi letni semenj v Kobaridu, se je nabralo na razstavnem prostoru mnogo živine in še več gledalcev. Tudi je bila ta razstava po prvi prva slična prireditvi v Kobaridu, ki bo gotovo ugodno vplivala na nadaljni razvoj živinoreje v kobarškem kotu. In če se to zgodi, je namen več kot dosežen.

Razen članov živinorejskega odbora so se udeležili tudi zastopniki političnih in kmetijskih oblastev z Vidma, Gorice in Čedadu, itd., zastopniki vseh krajskih oblastev in mnogi župani.

Na razstavo goveje živine je bilo pripeljanih skupno 115 glav: 37 junčkov in bikov, 33 telic in junic, 45 krav brejih ali s telcom.

Pregledovale in ocenjevale so pripeljano živino tri komisije, sestavljene iz strokovnjakov in domačih živinorejcev. Njih delo je bilo dolgotrajno in vestno izvršeno. Splošen vtis, ki so ga komisije dobile, je bil: razstava pomeni izborni uspel poizkus in izražanje v polni meri stremljenje in odločno voljo kobarškega živinorejca po napredku in izpopolnjevanju. V povojnih letih kobarški živinorejec ni držal križem rok, kljub vsem oviram; stremljenje po enotnosti pasme in po krepki živini se je s pohvalo ugotovilo.

Žrebet kobarške pasme je bilo privedenih na razstavo 34 glav: 17 pod letom in 17 nad letom.

Posebna komisija, ki je bila sestavljena za pregledovanje žrebet, je izdala glede žrebet pod enim letom sledečo sodbo: žrebeta predstavljajo na splošno organsko celoto z lepimi znaki krepko razvitega okostja in dobrega razvoja. Glede na žrebeta nad enim letom je komisija ugotovila, da niso na sploh brez prednosti, med katerimi je omembe vredna krepkost okostja, dober razvoj in več kot zadostna živalnost. Na splošno je prišla komisija do zaključkov, da bi bilo treba umeriti konjerejo na Kobarškem k noriški pasmi in uporabljati žrebeta pasme srednje vrste in kolikor mogoče urejene oblike.

Nagrad v denarju je bilo priznanih in že izplačanih skupno 3175 L; od teh 2340 L za govejo živino in 835 L za žrebeta. Svetinj se je priznalo 25 in sicer: 1 zlata, 12 srebrnih in 12 bronastih. Po razstavi se je vršila zakuska, katere so se udeležili zastopniki oblastev in člani komisij, pri kateri so se izustile običajne napitnice.

Darila in nagrade so dobili: I. Goveja živina. — Razred A. — Junčki od 6 do 12 mesecev: 1. darilo: Šekli Alojzij, Livek, srebrno svetinjo in 100 L; Gabršček Ivan, Svinno, srebrno in 100 L; 2. Lazar Albin, Sedlo, bronasto in 80 L; Uršič Ivan, Svinno, bronasto in 80 L; 3. Slunder Franc, Kobarid, priznanico in 60 L; Gomišček Polonica, Idrijsko; 4. Uršič Ignacij, Kobarid in Uršič Andrej, Idrijsko, častno priznanico in 40 L. — II. Biki od 12 do 18 mesecev: 1. Mašera Albert, Kobarid, srebrno in 100 L; 2. Drešček Franc, Livek, bronasto in 80 L; 3. Ručna Ivan, Idrijsko, častno priznanico in 60 L. — III. Biki nad 18 mesecev: 1. Juretič Anton, Kobarid, srebrno in 100 L; 3. Šturm Alojzij, Kobarid, in Gomišček Albin, Kobarid, častno priznanico in 40 L. — IV. Uvoženi biki: 2. Hrast Anton, Livek, častno priznanico in 50 L.

Razred B. — I. Telice od 6 do 12 mesecev: 1. Komar Lucija, Kobarid, srebrno in 100 L; 2. Hrast Ivan, Livek, bronasto in 60 L; 3. Skočir Ignacij, Kobarid, častno priznanico in 40 L. — II. Telice od 12 mesecev naprej z mlečniki: 1. Mašera Jakob, Livek, srebrno in 100 L; 2. Čebokli Andrej, Sedlo, bronasto in 70 L; 3. Kurinčič Franc, Sužid, častno priznanico in 50 L; 4. Sovdat Josip, Kobarid, in Mašera Albert, Kobarid, častno priznanico in 40 L. — III. Junice z 2 stalnima zoboma: 1. Kosmačin Anton, Sedlo, srebrno in 100 L; 2. Menič Ivan, Sedlo, in Žuber Ivan, Sužid, srebrno in 60 L; 3. Šari Josip, Kobarid, častno priznanico in 40 L. — IV. Breje krave in krave s telcom: 1. Gomišček Polonica, Idrijsko, zlato in 250 L; 2. Drešček Anton, Livek, srebrno in 150 L; 3. Šturm Franc, Livek, srebrno in 100 L; 4. Pontar Franc, Kobarid, bronasto in 50 L; 5. Gruntar Ivan, Kobarid, Lazar Josip, Sedlo, Šturm Alojzij, Kobarid, in Kranjc Andrej, Svinno, častno priznanico.

Konji. — Razred A. — I. Žrebeta nad 1 leto stara: 1. Kurinčič Anton, Magozd, srebrno in 160 L; 2. Kurinčič Anton, Idrijsko, srebrno in 120 L; 3. Kranjc Andrej, Svinno, bronasto in 80 L; 4. Uršič Ivan, Mlinsko, bronasto in 60 L; 5. Uršič Ivan, Svinno, častno priznanico in 50 L; 6. Volarič Andrej, Idrijsko, častno priznanico in 40 L; 7. Koren Franc, Drežnica, in Sovdat Anton, Smast, častno priznanico. — III. Žrebeta pod letom: 1. Ručna Franc, Smast, srebrno in 100 L; 2. Koren Andrej, Staroselo, bronasto in 80 L; 3. Ručna Andrej, Staroselo, bronasto in 50 L; 4. Ručna Ivan, Staroselo, častno priznanico in 40 L; 5. Gregorčič Valentin, Krn, častno priznanico in 30 L; 6. Medveš Ivan, Livek, častno priznanico in 25 L; 7. Volarič Anton, Svinno, častno priznanico.

Omembe in posebne pohvale je vredna okolnost, da so vsi nagradenci priznane jim nagrade, svetinje in priznanice tudi že prejeli, dočim jih oni z lanske tolminske in letošnje čedadske razstave še vedno čakajo in jih bodo tudi še čakali. Ta točnost je žela med razstavljalci priznanje in dvignila nekaterim osebam in uradom zopet ugled, ki so si ga po lastni krivdi zapravili z ne-točnostjo v Tolminu in Čedadu. («Gospodarski vestnik», 12 št.).

Iz urada Tržaške kmetijske družbe v Trstu.

TOMAŽEVA ŽLINDRA.

Naročnikom, kateri so pri nas predznamenali potrebo na Tomaževi žlindri naznanamo, da nam pride prihodnji teden prva pošilatev 18 do 20% Tomaževe žlindre znamke «Zvezda». Cene Tomaževi žlindri so letos zelo poskočile, tako da se bo oddajala iz našega skladišča po 58 do 60 Lir za 100 kg.

Nova naročila sprejemamo le za prihodnjo pošilatev, ki nam ima dospeti še ta mesec, — v našem uradu ulica Torre bianca št. 19.

CEPLJENJE TRTE IN SADNO DREVJE

Cepljene trte in sadna drevesca kraskega izvora, imamo v zalogi v našem centralnem skladišču. Priporočamo ašim vinogradnikom, da si to blago pravočasno preskrbijo, ker navadno primanjkuje ravno onih vrst, katere si na bolj želi. Tržaška kmetijska družba v Trstu ulica Torre bianca št. 19., Telefon 44-39.

Za zabavo in smeh.

Cigan-slepar, pa še zasmehovalec. Cigan je prodal kmetu tovrnega konja in jamčil, da je konj dober za vožnjo in oranje. Šele drugi dan je doma kmet opazil, da je konj slep. Kmet je šel k ciganu ter zahteval razveljavljenje kupčije.

JOSIP KOLAKOVIČ

Ajdovščina

brivec in lasuljar

Idrija

priporoča cenjenemu občinstvu

MOŠKI — SALON — DAMSKI

Prodaja vsakovrstne partume, fina toaletna mila, raznovrstne vode proti izpadanju las. — Izdeluje kite po ceni od Lir 8.— do Lir 12.— komad.

Cigan je vprašal: «Mar ne velja konj za vožnjo in oranje?»

Kmet: «Tisto že, toda ne vidi.»

Cigan: «Ali hočeš, da ti bo časopise čital?»

Odgovorni urednik: JANKO RUNTIČ.

G. PIKEL

POSTOJNA

Trgovina z mešanim blagom, železnino in steklom na drobno in debelo.

ŠEPETAVEC MARIJA IDRIJA

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pristnega vipavskega in istrskega vina. Dobra domača kuhinja.

Razpolaga z dvoriščem za shrambo vozov in s hlevom za 30 glav živine.

Tečna postrežba.

Točna postrežba.

Lepo posestvo na Krasu

z vinogradi, živino, prašičjerejo se odda na polovico pridni in poštenu družini. Naslov se dobi pri upravnistvu «Novic».

ZOBOZDRAVNIK

Dr. L. MERMOLJA

Špecialist za ustne in zobne bolezni.

Ordinira

v GORICI na Travniku 5. II. od 9. do 12. in od 3. do 5.

A. Lipušček

IDRIJA

priporoča cenjenim odjemalcem svojo zalogo pristnega vipavca

Na drobno Na debelo

Žepni koledar

VEDEŽ

za leto 1926

se dobiva po L 4.— pri založništvu v Knjižgarni-papirnici Štoka d. z. o.

Trst, Via Milano 37.

V Gorici in pri vseh trgovcih na deželi.

Jakob Šuligoj

urar in zlatar

ul. Carducci GORICA pr. Gosp. ul. 19
priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih ur, zlatanine, srebrnine ter krstna in birmanska darila po najnižjih cenah.

Ant. Koren nasl.

Gorica

Gorica, ul. Carducci (pr. Gosp. ul.)

BOGATA ZALOGA

porcelana, stekla, šip in vseh kuhinjskih potrebščin.

Na debelo.

Na drobno.

Krojači, trgovci pozor!

V lepem kraju Gorenjske, Jugoslavija, se radi bolezn **proda hiša** z trg. in razpošiljalnico oblek, športnih čepic in perila po celi državi; trgovina z vsem inventarjem, z vzorci in odjemalskimi naslovi vred. Natančne informacije se pošlje ponudniku-kupcu. Cena je 75.000 Lir. — Ponudbe na Upravo Novic pod „Lepa bodočnost“.

Trocca mrtvaški predmeti, fotografije na porcelanu, pogrebna oprema, cene nizke: pri Sentjakovski cerkvi v via dell' Istria.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torre bianca 19, I. nad.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tek. račun in vloge za ček. promet ter obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru. Sprejema Dinarje na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, me-nice, zastave in osebne kredite. Obrestna mera po dogovoru. Na razpolago varnostne celice (safes)

Uradne ure za stranke od 8 1/2 - 13, 16-18

Ob nedeljah je urad zaprt

Telefon št. 25-67.

Najstarejši sloven. denarni zavod

L. DIETRICH

POSTOJNA

Trgovina z mešanim blagom

na drobno in debelo

Zastopstvo Portland Cementa itd.

Točna postrežba.

Zobozdravniški ambulatorij v Trstu

ulica Sette Fontane 6

posluje ob delavnikih od 9—12 in od 15—19 ure.

Ljudske cene.

KLINIKA Dr. CICERO

POSTOJNA

Notranje bolezni in operacije.

ŽARKI X

hitro zdravljenje jetičnega vnetja vršcev.

Alojzij Kobal, Idrija

priporoča svojo

svojo bogato zalogo pristnega vipavskega in istrskega

VINA

Na drobno.

Na debelo.

IVAN PIVK

IDRIJA

Velika zaloga italijan. vina na debelo in drobno.

Se priporoča

Kupimo in plačamo po najvišjih cenah drva za kurjavo, oglje, hrastove in bukovne hlode, suhe gobe, med, mleko, jajca, maslo itd. — KMET. TRGOVSKO DRUŠTVO, Trieste, via Raffineria 4

IVAN KRŽE

ima v lastni zalogi najraznovrstnejše kuhinjske in druge hišne potrebščine

Iz aluminija, steklovine, lesa, emajlirane prsti itd. — CENE NIZKE. TRST, PIAZZA S. GIOVANNI št. 1

MILAN KUTIN

trgovina jestvin in kolonialnega blaga na debelo in drobno

POSTOJNA

Prva parna pekarna. — Porcelan. Železnina. — Zastopstvo petroleja, kvasa ter Portland-cementa itd.

Josip Klun

trgovina porcelanastih predmetov TRST, ulica Mazzini št. 40 (prej ulica Nuova). Skladišča: Piazza Scorsola št. 1 in v prosti lukli skladišče št. 6, I. - Telefon 29-84. B. Velika izbira porcelana, gline, stekla, emajliranih in aluminijastih kuhinjskih posod in bogata izbira PREDMETOV ZA POROČNA DARILA.

Izključna prodaja cilindrov za luči št. 3, 5, 8, 11. na debelo za Trst, Furlanijo, Istro in Dalmacijo iz najčistejšega kristaliziranega stekla. Cilindri oviti v kartonastih skatljah mesto v slami. Cene brez konkurence.

FARMACIA CASTELLANOVICH

„All' Alabarda“

TRIESTE, Via dei Giuliani 42

priporoča cenjenemu občinstvu sledeče specialitete:

Emulzija ribjega olja z hipofosfiti, pripravljena z modernim strojem Steinbucha, posebno priporočljiva za rahitične otroke in za otroke slabotne konstitucije. — Cena Lir 9— stekle ica.

Ferrol-železno vino proti malc- in bledokrvnosti, reguliranje menstruacije (belo perilo).

Prsni sirup izvrsten proti kašlju in zanamarijem, kroničnim bronhitam. Balzamično mazilo „ALABARDA“ za abscese in rane sploh.

Nevroil proti glavobolu in zobobolu. Razpolaga tudi z vsemi pripravami za zdravljenje ž vna.

BUFET PRIMC

Trst, ulica XXX Ottobre 19, nasproti kavarne Commercio

Točim najboljše istrsko in vipavsko vino ter kraški teran. — Vedno sveže Dreherjevo pivo. Mrzla in gorka svinjina, sardine itd. — PGSTREŽBA TOČNA. Za obilen obisk se priporoča

Lastnik IVAN PRIMC.

Velika zaloga nemških in čeških slamoreznic

8., 10. in 12. col z verigo in brez verige z vsemi nadomestnimi deli kakor noži in zobna kolesa. — Vedno v zalogi šivalni stroji in Lutzove peči.

TRGOVINA ŽELEZNINE M. KRŽE, POSTOJNA.

ODLIKOVANA TVRDKA

IVAN TEMIL, GORICA

ul. Carducci 6. - Podružnica: Corso G. Verdi 40

V delavnici so nameščeni delavnici-specialisti za brusarska dela, kakor tudi za popraviljanje vseh operacijskih predmetov itd.

Prodaja tudi toaletne predmete

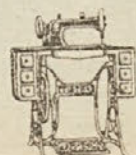
V zalogi najboljši, pristni garantirani kamni-osle bergamaske za brušenje kos. — Delavnica na električno gonilno silo. — BOGATA IZBERA vsakovrstnih nožev, škarij in sploh vsek rezil. — POSEBNOST: Zepne električne žarnice iz najboljših tovarn. — Za izvršena dela jamči.

„MUNDLOS“ šivalni stroji

„Göricke“

dvokolesa, motorini „FIAM“ in belgijske puške se vdobe le pri

Josipu Kerševaniju

GORICA — Piazza Cavour 9 — GORICA

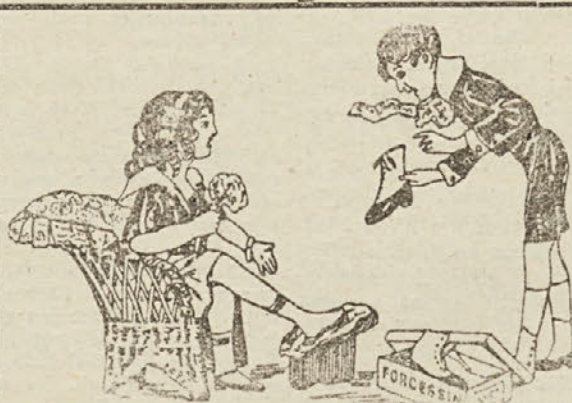
Čevljarnica Forcessin

Odlikovana na mednarodni razstavi v Genovi z „Diploma di gran premio“ TRST - Via Giuseppe Caprin št. 5 pri Sv. Jakobu - TRST

Kdor išče obuvalo cenó a vendar lepo, ta bo pomislil malo, ne kupil kar na slepo!

In šel bo k „FORCESSINU“, ki v Trstu vsem od kraja — ubožcu al' bogatini — najboljše čevlje daja ...

Čevlji za delo L 48.—

Čevlji za delo L 48.—

Prva odlikov. tovarna in zaloga pohištva

Tvrka ustanovljena l. 1898. na Goriškem Tvrka ustanovlj na l. 1898.

Gorica, ul. Carducci 14 (pr. Gosposka ulica)

50 spalnih in jedilnih sob na izbero od najnavadnejših do najbolj luksurjoznih. — Cene zmerne. — Solidna izdelava. Lastno izdelano pohištvo od najboljših profesionistov.

ANTON BREŠČAK

GORICA, Via Carducci 14 (prej Gosposka ul.)